

11 de desembre de 2018

El secretari del Govern

Acord

del Govern pel qual s'aprova iniciar la tramitació del Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya.

La Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents va crear el Sistema d'Arxius de Catalunya, que implica a totes les administracions públiques i entitats titulars d'arxius i fons documentals perquè col·laborin en les tasques de protecció i difusió del patrimoni documental i se'n responsabilitzin.

La importància dels arxius és cada cop més rellevant en el nostre país. Segons les darreres dades estadístiques recollides hi ha més de 330 arxius que conserven més de 800.000 metres lineals de documentació. L'adveniment de les noves tecnologies ha comportat un canvi substancial en la gestió documental. Gran part dels documents es produeixen en suport electrònic i cal donar resposta als reptes que aquest tipus de documentació genera.

D'altra banda, principis com el de la transparència, l'accés en obert a les dades, la interoperabilitat o la reutilització de la informació són presents en el dia a dia dels nostres arxius, fet que ha comportat que la ciutadania sigui més conscient de la importància de la seva funció i del paper de la gestió documental. En aquest àmbit cal posar en relleu l'avenç que va suposar la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Així mateix, l'usuari que accedeix a un arxiu s'ha diversificat notablement i al perfil de l'investigador tradicional s'hi han afegit les editorials, els mitjans de comunicació, els advocats i les productores audiovisuals, entre d'altres.

Amb el desenvolupament de la societat de la informació, les dades són una eina d'informació molt valuosa que proporciona avantatges tant per a la ciutadania i les empreses com per a la mateixa Administració, que pot millorar la seva eficiència gràcies a una capacitat més gran d'interoperabilitat. Oferir dades obertes és un exercici de transparència informativa que permet que la ciutadania tingui informació sobre les accions i serveis de l'Administració i sobre la gestió que es fa dels recursos públics.

Per últim, la societat és cada vegada més conscient de la rellevància dels arxius, com a garants dels seus drets i també com a conservadors d'un patrimoni documental que forma part de la seva història col·lectiva. És per aquest motiu que tant des dels poders públics com des del sector privat la gestió documental esdevé una actuació estratègica i fonamental.

En conseqüència, es considera necessari impulsar l'elaboració del Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya amb els objectius següents:

a) Revisar, completar i actualitzar el Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC) a partir de la seva valoració i diagnosi.

b) Conèixer l'entorn, les tendències i les forces de canvi que afectaran els arxius en els propers anys.

c) Revisar les polítiques del Govern i elaborar un conjunt de mesures estratègiques que marquin les actuacions i les inversions necessàries.

El Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya s'ha d'elaborar mitjançant un procés participatiu obert als professionals, institucions i associacions de l'àmbit dels arxius i la gestió de documents, tant en el sector públic com en el privat. Així mateix, s'ha de comptar amb l'assessorament d'experts per encertar en la diagnosi i amb estudis comparatius amb altres models de sistemes arxivístics.

La finalitat del Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya és la d'elaborar un document que permeti analitzar els reptes de futur dels arxius i la gestió documental, així com fixar els objectius en l'horitzó dels arxius 2030.

El Pla ha de venir acompanyat d'un conjunt de mesures estratègiques d'arxius i gestió documental que determini les actuacions i les inversions de l'Administració de la Generalitat a l'àmbit dels arxius.

El Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya és una eina imprescindible per conèixer l'estat actual dels arxius a Catalunya i les seves necessitats a llarg termini. Es tracta d'un instrument transversal, que ha d'elaborar el Departament de Cultura i que ha de servir per dissenyar les actuacions i inversions del Govern a l'àmbit dels arxius i les propostes de desplegament i modificació de l'actual marc normatiu.

Per tot això, a proposta de la consellera de Cultura, el Govern

Acorda:

—1 Iniciar els tràmits per aprovar el Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya.

—2 Encarregar al Departament de Cultura l'elaboració del Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya, en coordinació amb el Departament de la Presidència i el Departament de Polítiques Digitals i Administració Pública, que ha de garantir un procés participatiu obert als altres departaments de l'Administració de la Generalitat, així com a les altres administracions públiques de Catalunya, als professionals, a les institucions, a les associacions i a les empreses de l'àmbit dels arxius i la gestió de documents, i a la ciutadania en general.

—3 El Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya s'ha d'elaborar a partir de cinc eixos inicials de debat:

a) El Sistema d'Arxius de Catalunya: revisar el Sistema d'Arxius de Catalunya. Realitats, limitacions, propostes de millora i canvis.

b) Governança i funcionament dels arxius: revisar la gestió dels centres d'arxiu en el context normatiu actual: equips, recursos, treball en xarxa. Realitats, reptes i propostes de futur.

c) Gestió dels documents, de la informació i de la transparència: la gestió documental i els arxius en la preservació dels drets dels ciutadans en una societat oberta i democràtica.

d) Memòria i patrimoni. Els arxius en la societat digital: el futur dels arxius històrics davant dels canvis tecnològics i legals.

e) La funció cultural dels arxius. Visibilitat i projecció dels arxius catalans: propostes per incrementar la comunicació dels arxius i per enfortir els vincles amb la societat a través del foment de la participació i de les activitats culturals i educatives.

—4 El Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya s'ha d'elaborar en les fases següents:

a) Procés inicial participatiu d'elaboració: entre gener i abril de 2019.

- Creació de taules de debat territorials.
- Debat en la Comissió Permanent del Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental.

b) Aprofundiment en el diagnòstic i elaboració del document base: entre maig i setembre de 2019.

- Aprofundiment en el diagnòstic mitjançant taules d'experts i taules sectorials.
- Valoració de les aportacions de les taules d'experts i les taules sectorials. Elaboració del document base.
- Debat en la Comissió Permanent del Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental.

c) Proposta i aprovació: entre octubre de 2019 i desembre de 2020.

- Elaboració de les propostes de documents del Pla.
- Elaboració de taules de contrast dels documents d'elaboració del Pla.
- Emissió de l'informe del Ple del Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental.
- Elaboració de la versió definitiva del Pla.
- Aprovació pel Govern i presentació pública.